

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	20 Ionawr 2025	
Swyddog Arweiniol	Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol, Cyllid ac Adnoddau	
Swyddog Cyswllt	Helen MacArthur	
Pwnc	Ymgynghoriad Llywodraeth Cymru – cyfraddau cyfraniadau gweithwyr ar gyfer cynllun pensiwn y diffoddwyr tân	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi gwybodaeth i Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) am ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y newidiadau arfaethedig i gyfraddau cyfraniadau gweithwyr ar gyfer cynllun pensiwn y diffoddwyr tân yng Nghymru.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Ar hyn o bryd mae Llywodraeth Cymru yn ymgynghori ar newidiadau arfaethedig i gyfraddau cyfraniadau gweithwyr a'r strwythur cyfraniadau o fewn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (FPS) yng Nghymru. Mae'r ddogfen ymgynghori ar gael [yma](#).
- 3 Nododd y prisiad o gynllun pensiwn y diffoddwyr tân a gynhaliwyd gan Adran Actiwari'r Llywodraeth (GAD) yn 2020 fod yr arenillion o gyfraniadau gweithwyr yn is na'r lefel arenillion o 13.2% sy'n ofynnol ar gyfer y cynllun. Mae gan gyfraniadau gweithwyr warchodaeth arbennig o dan adran 22 o Ddeddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a dim ond ar ôl ymgynghori y gellir newid y cyfraddau.
- 4 Mae'r ddogfen ymgynghori yn nodi ystod o gynigion ac yn gofyn am sylwadau drwy gyfres o gwestiynau strwythuredig erbyn 4 Chwefror 2025.
- 5 Mae'r ymateb arfaethedig sydd i'w anfon ar ran yr Awdurdod wedi'i nodi yn [Atodiad 1](#).

SYLWADAU GAN Y BWRDD PENSIWN LLEOL

- 6 Nid yw'r adroddiad hwn wedi cael ei ystyried o'r blaen gan y Bwrdd Pensiwn Lleol oherwydd amseriad yr ymgynghoriad.

ARGYMHELLION

7 Argymhellir bod yr Aelodau'n:

- i) nodi cefndir ymgynghoriad Llywodraeth Cymru; a
- ii) cymeradwyo'r ymateb sydd i'w gyflwyno ar ran yr Awdurdod.

CEFNDIR

8 Mae Gweinidogion Cymru yn gyfrifol am y rheoliadau sy'n ymwneud â gweithredu Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân yng Nghymru. Mae'r cyfrifoldebau hyn yn cynnwys gosod cyfraddau cyfraniadau y gweithwyr a'r cyflogwyr.

9 Yn dilyn y prisiad diweddaraf a wnaed yn 2020, bydd yr Aelodau'n cofio bod y cyfraddau cyfraniadau ar gyfer cyflogwyr wedi cynyddu o fis Ebrill 2024. Yn ogystal, nododd Adran Actiwari'r Llywodraeth fod arenillion y gweithwyr yn is na'r lefel sy'n ofynnol, sef 13.2%. Yn unol â hynny, mae'n ofynnol i Weinidogion Cymru adolygu a diwygio'r cyfraddau cyfraniadau i fynd i'r afael â hyn. Fodd bynnag, oherwydd y warchodaeth arbennig o dan adran 22 o Ddeddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013, dim ond ar ôl ymgynghori y gellir diwygio'r rheoliadau sylfaenol.

10 Cyhoeddwyd ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar 12 Tachwedd 2024 a bydd yn cau ar 4 Chwefror 2025. Gellir gweld yr ymgynghoriad [yma](#).

GWYBODAETH

11 Mae'r egwyddorion sylfaenol a ystyriwyd wrth osod cyfraddau'r gweithwyr yn cael eu cadarnhau yn y ddogfen ymgynghori, a dyma nhw:

- Dylai'r cyfraniadau fod yn fforddiadwy, ac ni ddylai'r newidiadau beri i aelodau optio allan o'r cynllun;
- dylid strwythuro'r cyfraddau o blaid aelodau'r cynllun sydd ar gyflog is;
- ni ddylai'r cyfraddau wneud i unigolion deimlo'n amharod i gamu ymlaen yn eu gyrfa;
- dylai strwythur y gyfradd gyfraniadau gael ei ddiogelu at y dyfodol; a
- dylai'r system fod yn syml i'w gweinyddu.

12 Mae'r strwythur cyfraddau cyfraniadau presennol yn cynnwys cyfraddau cyfraniadau rhwng 11% a 14.5% yn seiliedig ar dâl pensiynadwy, gan nodi bod diffoddwyr tân cymwys yn talu cyfraniad o 12.9%. Mae'r ddogfen ymgynghori yn cynnwys yr opsiynau canlynol sy'n cael eu hystyried:

- Cadw'r system bresennol ond newid y cyfraddau cyfraniadau ar gyfer pob un o'r bandiau presennol. Hwn fyddai'r opsiwn symlaf ond nid yw'n diogelu'r system at y dyfodol.
- Diweddarau'r system bresennol i gyflwyno cyfraniadau ar sail ymylol yn debyg i'r mecanwaith ar gyfer pennu treth. Mae hyn yn golygu y byddai cyfradd cyfraniadau gweithwyr yn amrywio. Er bod hyn yn cael gwared ar unrhyw wrthanogaeth i geisio am ddirchafiad oherwydd cyfraniadau uwch, mae'n cyflwyno heriau gweinyddol sylweddol.
- Cyfrifo cyfraddau cyfraniadau ar sail cyflog gwirioneddol yn hytrach na chyflog amser cyflawn (cyflog pensiynadwy tybiedig). Byddai hyn o fudd i weithwyr ar alwad ond byddai'n rhaid cynyddu'r cyfraddau cyfraniadau ar gyfer pob aelod o staff er mwyn lleddfu'r effaith.
- Cysylltu cyfraniadau â'r strwythurau gradd a nodir yn Nhelerau ac Amodau Gwasanaeth y Diffoddwyr Tân (y llyfr Llwyd).

- 13 Mae'r ymgynghoriad yn nodi naw cwestiwn strwythuredig ynghylch yr egwyddorion a'r gwahanol opsiynau ar gyfer strwythuro cyfraddau'r gweithwyr. Mae'r ymateb arfaethedig sydd i'w gyflwyno ar ran yr Awdurdod, fel Rheolwr y Cynllun, wedi'i nodi yn [Atodiad 1](#).
- 14 Mae'r ymateb arfaethedig yn cadarnhau bod cysylltu cyfraniadau â strwythurau gradd yn darparu dull hawdd ei weinyddu sy'n cefnogi'r egwyddorion a bennwyd. Fodd bynnag, un o effeithiau'r opsiwn hwn yn ei ffurf bresennol yw gwrthanogaeth i weithwyr sy'n ystyried dyrchafiad oherwydd effaith sylweddol ehangu'r cyfraddau cyfraniadau rhwng bandiau. Mae'r opsiwn hwn yn cynnwys gostyngiad arfaethedig mewn cyfraniadau ar gyfer diffoddwyr tân ond mae'n cynyddu'r cyfraniadau i reolwyr criwiau a lefelau uwch na hynny. Dyma'r opsiwn sy'n cael ei ffafrio, os gellir mynd i'r afael â'r effaith gwrthanogaeth y mae'n ei chreu.
- 15 Yn ogystal, rhoddir adborth i Lywodraeth Cymru ynghylch amseriad cyflwyno unrhyw newidiadau. Mae hyn yn angenrheidiol er mwyn cyfathrebu â'r rhai yr effeithir arnynt a hefyd i sicrhau y gellir gwneud y newidiadau gweinyddol angenrheidiol, gan gynnwys diweddariadau meddalwedd.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r newidiadau arfaethedig yn cyd-fynd â'r Amcanion Llesiant ac yn creu cynllun pensiwn cynaliadwy a fforddiadwy.
Cyllideb	Dim effaith – mae'r ymgynghoriad yn seiliedig ar gyfraddau cyfraniadau gweithwyr.
Cyfreithiol	Mae dyletswydd gyfreithiol ar yr Awdurdod i sicrhau cydymffurfiaeth â Rheoliadau'r Cynllun.
Staffio	Mae'r mater hwn yn effeithio'n uniongyrchol ar weithwyr sy'n aelodau o gynlluniau pensiwn y sector cyhoeddus a gynigir gan yr Awdurdod; gan ddibynnu ar y cynllun, gall aelodau ddewis optio allan o'r cynllun pensiwn.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Mae Llywodraeth Cymru wedi cynnal asesiad o effaith y cynigion ar gydraddoldeb.
Risgiau	Mae'r cynigion yn mynd i'r afael â'r risg na fydd lefel arenillion y gweithwyr ar gynllun pensiwn y diffoddwyr tân yn ddigonol.

Atodiad 1 – Ymatebion arfaethedig

Cwestiwn 1

I ba raddau ydych chi'n cytuno y dylai'r strwythur newydd fod yn seiliedig ar yr egwyddorion a amlinellir uchod? Ydych chi'n meddwl bod rhai egwyddorion yn bwysicach na rhai eraill?

Egwyddorion Sylfaenol

- **Dylai cyfraniadau fod yn fforddiadwy, ac ni ddylai'r newidiadau beri i aelodau optio allan o'r cynllun**
Mae fforddiadwyedd yn egwyddor sylfaenol sy'n ofynnol i sicrhau bod yr holl staff yn cynllunio ac yn cyfrannu tuag at eu hymddeoliad, ac mae angen ei chydbwysu â chynaliadwyedd y cynllun. Fodd bynnag, mae'n amlwg bod hon yn risg y mae angen ei modelu a'i rheoli'n ofalus gan y gallai cynyddu cyfraniadau achosi i aelodau ystyried optio allan, a fyddai wedyn yn gadael llai o aelodau i ariannu'r cynllun.
- **Dylid strwythuro'r cyfraddau o blaid aelodau'r cynllun sydd ar gyflog is.**
Mae egwyddor fforddiadwyedd yn cyd-fynd yn agos â strwythuro'r cyfraddau er mwyn rhoi'r budd gorau i'r gweithwyr hynny sydd ar gyflogau is. Ar hyn o bryd mae'r dull hwn yn fecanwaith derbynol a syml y mae unigolion yn ei ddeall a'i dderbyn ac mae'n cael ei gefnogi gan Reolwr y Cynllun hefyd.
- **Ni ddylai cyfraddau wneud i unigolion deimlo'n amharod i gamu ymlaen yn eu gyrfa**
Cytunir ar yr egwyddor hon. Er bod yr aelodau'n derbyn ar hyn o bryd y gallai cynnydd mewn cyflog, oherwydd dyrchafiad, olygu eu bod yn gorfod talu mwy o gyfraniadau, deellir hyn ac mae'r aelodau'n cydnabod, o dan egwyddor CARE Cynllun 2015, mai po fwyaf y byddant yn ei gyfrannu, yr uchaf fydd eu pensiwn pan fyddant yn ymddeol. Ni ddylai unrhyw strwythur newydd gyflwyno rhwystrau canfyddedig i ddyrchafiad oherwydd cynnydd afrealistig mewn cyfraniadau pensiwn.
- **Dylai strwythur y gyfradd gyfraniadau gael ei ddiogelu at y dyfodol**
I'r graddau y gellir cyflawni hyn, cytunir ar yr egwyddor hon. Mae'r strwythur presennol ar gyfer cyfraniadau gweithwyr wedi bod ar waith ers nifer o flynyddoedd ond nid yw wedi aros cyfuwch â'r cynnydd mewn cyflogau yn sgil dyfarniadau tâl blynyddol. Mae hyn yn ddo'i hun wedi cyfrannu at yr angen yn awr am adolygiad sylfaenol, er mwyn sicrhau'r arenillion gofynnol o 13.2%. Fodd bynnag, dylid nodi hefyd y gallai trafodaethau sy'n parhau ynghylch moderneiddio cyflogau diffoddwyr tân ar lefel genedlaethol effeithio ar y dyhead hwn.
- **Dylai'r system fod yn syml i'w gweinyddu**
Cefnogir yr egwyddor hon yn llawn, i leihau'r baich gweinyddol ond hefyd i leihau'r risg o gamgymeriad. Mae angen i unrhyw newidiadau sylfaenol i'r strwythur cyfraniadau presennol fod yn ymarferol i'r holl randdeiliaid. Mae angen i aelodau ddeall yn hawdd yr hyn y disgwylir iddynt ei dalu, mae angen i systemau cyflogres allu rheoli'r strwythur didyniadau yn awtomatig heb ymyrraeth â llaw ac mae angen i weinyddwyr ddeall hefyd y gwahanol elfennau yng nghyflog unigolyn er mwyn sicrhau bod cyfraniadau'n cael eu didynnu'n gywir.

Cwestiwn 2

I ba raddau ydych chi'n cytuno y dylid cyfrifo cyfraniadau pensiwn gweithwyr ar sail ymylol, yn hytrach nag ar sail haenog?

Er y byddai cyflwyno strwythur ymylol yn galluogi mwy o deimlad o degwch, gyda'r rhai ar gyflogau uwch yn talu cyfraniadau ychwanegol ar yr elfen honno o'u cyflog sydd uwchlaw'r bandiau sylfaenol yn unig, byddai angen i unrhyw newidiadau sylfaenol i'r strwythur cyfraniadau presennol fod yn ymarferol i'r holl randdeiliaid.

Mae angen i aelodau ddeall yn hawdd yr hyn y disgwylir iddynt ei dalu, mae angen i systemau cyflogres allu rheoli'r strwythur didyniadau yn awtomatig heb ymyrraeth â llaw ac mae angen i weinyddwyr ddeall hefyd y gwahanol elfennau yng nghyflog unigolyn er mwyn sicrhau bod cyfraniadau'n cael eu didynnu'n gywir.

Os ceir symud tuag at sail ymylol, o'i gymharu â sail haenog, ni fyddai'n bosibl cadw at y dyddiad gweithredu arfaethedig, sef Ebrill 2025, gan y byddai angen newidiadau sylweddol i'r ffordd y caiff systemau cyflogres eu ffurfwedu ar hyn o bryd, a byddai angen profi'r diweddariadau hynny. Byddai angen cynnwys rheolwyr cyflogres yn y ffordd hon o feddwl, yn ogystal â'u darparwyr system cyflogres. Ni fyddai'n ymarferol newid y strwythur cyfraniadau pe bai'n arwain at orfod cyfrifo cyfraniadau gweithwyr â llaw yn rheolaidd.

Hyd yn oed wrth gyflwyno dull ymylol, byddai angen meddwl o hyd am y bandiau a chodiadau canrannau uwchlaw'r gyfradd sylfaenol a ddefnyddir ar gyfer pawb.

Cwestiwn 3

I ba raddau ydych chi'n cytuno y dylai cyfraniadau pensiwn gweithwyr fod yn seiliedig ar strwythur graddau'r Gwasanaeth Tân yn hytrach nag ar fandio ariannol?

Er bod yr aelodau'n derbyn ar hyn o bryd y gallai cynnydd mewn cyflog, oherwydd dyrchafiad, olygu eu bod yn gorfod talu mwy o gyfraniadau, deallir hyn ac mae'r aelodau'n cydnabod, o dan egwyddor CARE Cynllun 2015, mai po fwyaf y byddant yn ei gyfrannu, yr uchaf fydd eu pensiwn pan fyddant yn ymddeol. Ni ddylai unrhyw strwythur newydd gyflwyno rhwystrau canfyddedig i ddyrchafiad oherwydd cynnydd afrealistig mewn cyfraniadau pensiwn.

Mae symud tuag at strwythur sy'n seiliedig ar raddau'r Gwasanaeth Tân yn hytrach na chyflog yn sicrhau bod unrhyw godiadau cyflog yn cael eu cyfleu ac yn diogelu'r strwythur bandio at y dyfodol. Fodd bynnag, mae angen i'r dull hwn fod yn ystyriol o drafodaethau cenedlaethol yn y dyfodol ynghylch moderneiddio tâl diffoddwyr tân a'r potensial i fandiau cyflog orgyffwrdd o fewn graddau'r gwasanaeth tân.

Ac ystyried y cynigion o ran cyfraniadau a nodir yn y ddogfen ymgynghori, mae'n bosibl iawn y bydd rhai aelodau'n amharod i wneud cais am ddirchafiad oherwydd y cynnydd mewn cyfraniadau, yn enwedig tra maent ar dâl datblygu. Yn ogystal, gallai'r dull hwn, yn anfwriadol, gyflwyno diwylliant o ddirchafiadau dros dro estynedig sy'n galluogi'r aelod i aros yn eu band blaenorol, gan nad yw dyrchafiadau dros dro yn bensiynadwy yng Nghynllun 2015. Er bod yr egwyddor o strwythuro cyfraddau yn ffafrio gweithwyr ar gyflogau is, gellid ystyried bod hyn yn newid y cydbwysedd i beidio â ffafrio'r rhai sy'n ceisio cael dyrchafiad. Yn gyffredinol, er bod hwn yn ymddangos yn gynnig da, ymarferol a hawdd ei weinyddu, byddai adolygiad o'r lefelau cyfrannu ar gyfer pob gradd yn gwella rhagor ar yr opsiwn hwn.

Hefyd, mae strwythur sy'n seiliedig ar raddau yn rhoi tryloywder llwyr ac yn galluogi unigolion i ddeall pa gyfraniadau y dylent fod yn eu talu.

Cwestiwn 4

I ba raddau ydych chi'n cytuno y dylid parhau i gyfrifo cyfraniadau drwy gyfeirio at gyflog cyfwerth ag amser llawn yn hytrach na chyflog pensiynadwy gwirioneddol?

Byddai'r cynnig i symud tuag at gyfraniadau yn seiliedig ar gyflog pensiynadwy gwirioneddol o fudd i aelodau ar alwad ac o bosibl yn arwain atynt yn talu llai o gyfraniadau yn gyffredinol. Fodd bynnag, er mwyn cynnal lefel yr arenillion, byddai angen addasu cyfraniadau'r holl staff amser cyflawn a byddai'n arwain at gyfraniadau uwch na'r hyn a nodir o fewn opsiynau eraill.

Er ei fod yn cyd-fynd â'r egwyddor o ffafrio'r gweithwyr ar gyflogau is, mae potensial i'r dull gwahanol hwn fod yn ymrannol ymhlith yr aelodau a byddai angen rheoli hyn yn ofalus.

Mae'r dull hwn hefyd yn symud yr aelodau ar alwad i ffwrdd oddi wrth yr egwyddor o fod yn seiliedig ar rolau, sef yr opsiwn sy'n cael ei awgrymu ar gyfer y dyfodol.

Cwestiwn 5

I ba raddau ydych chi'n cytuno â'r cynnig manwl sydd wedi'i nodi ym mharagraffau 37-40 uchod?

Mae rhoi pob diffoddwr tân ar alwad ar un gyfradd gyfraniadau yn cyd-fynd â'r egwyddor bod y cyfraddau wedi'u strwythuro ar gyfer gweithwyr ar gyflogau is. Yn yr un modd, gallai hyn hefyd, o bosibl, gael gwared ar rwstr canfyddedig i gael dyrchafiad o fewn y garfan o staff ar alwad. Er y byddai'n gymharol hawdd i'w weinyddu, byddai'n rhaid cael diweddariadau i'r feddalwedd bresennol ac felly ni fyddai dyddiad gweithredu o Ebrill 2025 yn bosibl.

Fodd bynnag, byddai angen gwneud gwaith manwl ar effaith y cyfraddau cyfrannu arfaethedig a nodir ar hyn o bryd yn y tabl ar staff amser cyflawn, er mwyn sicrhau nad yw'r cynnydd ar gyfer staff amser cyflawn yn cael ei ystyried yn ymrannol nac yn negyddol i'r fath raddau fel bod gweithwyr yn gadael y cynllun pensiwn.

Cwestiwn 6

Os nad ydych yn cytuno â'r cynnig sydd wedi'i amlinellu uchod, a oes gennych chi awgrym arall ynghylch sut y dylid strwythuro cyfraddau cyfraniadau?

Mae'r cynigion a nodir yn Opsiwn 3, wedi'u haddasu ar gyfer gweithwyr ar alwad, yn darparu methodoleg glir. Gellid mynd i'r afael â'r effeithiau niweidiol posibl i'r rhai sy'n ceisio cael dyrchafiad drwy gulhau'r cyfraddau cyfraniadau rhwng yr holl raddau ymhlith y staff, ond gan gadw'r egwyddor bod staff ar gyflogau is yn talu llai.

Cwestiwn 7

Hoffem wybod eich barn am yr effeithiau y byddai'r cynigion uchod yn eu cael ar yr iaith Gymraeg, yn benodol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Beth fyddai'r effeithiau, yn eich barn chi? Sut gellid cynyddu'r effeithiau cadarnhaol, neu liniaru'r effeithiau negyddol?

Dim effaith

Cwestiwn 8

Hefyd, esboniwch sut rydych yn credu y gallai'r polisi arfaethedig gael ei ffurfio neu ei newid er mwyn cael effeithiau cadarnhaol neu fwy o effeithiau cadarnhaol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r iaith Gymraeg ac ar beidio â thrin yr iaith Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, a dim effeithiau niweidiol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r iaith Gymraeg ac ar beidio â thrin yr iaith Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Dim effaith

Cwestiwn 9

Rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol. Oes gennych chi unrhyw sylwadau eraill am ein cynigion neu unrhyw faterion cysylltiedig nad ydym wedi rhoi sylw penodol iddynt?

- Mae'n bwysig bod gan Reolwyr Cynllun ddigon o amser i wneud unrhyw newidiadau gweinyddol gan gynnwys diweddariadau i feddalwedd ar gyfer systemau cyflogres. Yn unol â hynny, nid ystyrir bod dyddiad gweithredu ym mis Ebrill 2025 yn bosibl. At hynny, bydd cyflwyno'r newidiadau yn ôl-weithredol yn creu baich gweinyddol ac yn creu pryder i weithwyr.
- Os bydd Cymru'n cyflwyno strwythur cyfraniadau newydd o fis Ebrill 2025, mae potensial iddo fod ychydig yn wahanol i'r newidiadau a gyflwynir yn Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Nodir bod y Swyddfa Gartref ar hyn o bryd yn gweithio ar sail dyddiad gweithredu ym mis Hydref 2025 yn Lloegr.

- Fel Rheolwr Cynllun byddai'n well gennym ddyddiad gweithredu diweddarach i sicrhau nid yn unig bod newidiadau gweinyddol a meddalwedd yn cael eu gwneud, ond hefyd bod cyfathrebu'n digwydd gyda'r gweithwyr i egluro'r newidiadau a'r effaith bosibl. Dylid ystyried y llwyth gwaith ar dimau presennol ac ystyried y gwaith sy'n gysylltiedig â heriau cyfreithiol presennol.
- Os ystyrir bod fforddiadwyedd yn rhwystr sylweddol i ymuno â'r cynllun pensiwn, gallai dull amgen gynnwys cyflwyno opsiwn 50/50 tebyg i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS). Fodd bynnag, deellir y gallai hyn effeithio'n negyddol ar yr arenillion gan y gallai'r rhai ar gyflogau uwch fod yn fwy tueddol o fanteisio ar yr opsiwn hwn.
- A roddwyd ystyriaeth i sicrhau bod y dull gweithredu yng Nghymru yn cydfynd â chynlluniau pensiwn y diffoddwyr tân yn Lloegr a'r gwledydd datganoledig eraill? Gallai unrhyw wahaniaethau effeithio ar drosglwyddiadau ar draws y ffin, o bosibl, oherwydd gwahanol gyfraddau cyfraniadau, gan arwain at bensiynau uwch neu is yng Nghymru. Hefyd, mae angen i ni gofio y gallai newidiadau sylweddol i brosesau gweinyddu ac arferion presennol gynyddu cost y contractau hyn i'r Gwasanaethau ledled Cymru.